

UN EVENIMENT ORGANIZAT DE CONSILIUL JUDEȚEAN SUCEAVA ȘI DE BIBLIOTECA BUCOVINEI

Începând cu data de 11 august, Consiliul Județean Suceava și Biblioteca Bucovinei organizează Campania ROMÂNIA VORBITĂ FRUMOS, o campanie pentru redescoperirea limbii române.

Campania ROMÂNIA VORBITĂ FRUMOS își propune să atragă atenția asupra direcției periculoase în care evoluează limba română din spațiul public actual și să reamintească importanța limbii pentru omul dispus să acceadă, prin gândire, citire, vorbire, scriere și exprimare, la spațiul civilizației, și nu al barbariei.

Campania ROMÂNIA VORBITĂ FRUMOS își propune să trezească interesul și responsabilitatea românilor față de limba lor, care este una din puținele resurse de civilizație ce le va aparține numai în măsura în care o vor păstra și îngriji prin citit, scris, vorbit și expresie rafinată, cultă.

Written by Angela Furtună

Saturday, 21 August 2010 18:18

Campania ROMÂNIA VORBITĂ FRUMOS a debutat cu două expoziții de carte deschise în holurile bibliotecii (1. Expoziția In Memoriam Alexandru Graur - O viață dedicată limbii române (9.07.1900- 9.07.1988) și 2. Expoziția Redescoperind Limba Română prin câteva manuale de bună practică, tratate, dicționare, enciclopedii și ghiduri...)

.....

EXPOZIȚIA

In Memoriam Acad. Alexandru Graur

O VIAȚĂ DEDICATĂ LIMBII ROMÂNE

„Nu contează atât de mult cel care inventează un nou fel de exprimare, cât cei care îl ascultă: dacă inovația li se pare interesantă, ei o preiau (adesea, e drept, în mod inconștient), iar dacă nu, o nesocotesc și după puțină vreme ea dispare de la orizont...” (Al. Graur)

S-au împlinit recent 110 ani de la nașterea lingvistului Alexandru Graur, om de cultură care și-a

lăsat amprenta asupra multor generații de vorbitori de limbă română (n. 9 iulie 1900, Botoșani – 9 iulie 1988, București). Opera sa este o piatră de temelie, iar viața autorului nu mai puțin spectaculoasă.

I. Expoziția de la Biblioteca Bucovinei conține, între altele, următoarele volume semnate de Alexandru Graur:

- Acad. Graur, Al., Nume de persoane, Editura științifică, București – 1965
- Acad. Graur, Al., Nume de locuri, Editura științifică, București – 1972
- Acad. Graur, Al., Puțină gramatică, Editura Academiei RSR, București, 1988
- Graur, Al., Lingvistică generală, Variantă nouă, Editura Academiei, 1960
- Graur, Alexandru, Dicționar al greșelilor de limbă, Editura Academiei RSR, 1982
- Graur, Al., Lingvistica pe înțelesul tuturor, Editura Enciclopedică Română, 1972
- Graur, Alexandru, “Capcanele limbii române”, Ed. Științifică și Enciclopedică., 1976
- Graur, Alexandru, Limba literară, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1979
- Graur, Al., Gramatica azi, Ed. Academiei RSR, 1973
- Graur, Al., Lingvistică generală, 1960
- Graur, Al., Puțină... aritmetică, Editura științifică, 1971
- Graur, Al., Evoluția limbii române, Privire sintetică, Ed. Științifică, București, 1963
- Graur, Al., Etimologii românești, Editura Academiei, 1963
- Graur, Al., Wald L., Scurtă istorie a lingvisticii, Editura științifică, București, 1965
- Graur, Al., Alte etimologii românești, Editura Academiei, 1975
- Graur, Al., Tendințe actuale ale limbii române, Ed. Științifică, București, 1968
- Graur, Al., Mic tratat de ortografie, Ed. științifică, București, 1974
- Graur, Al, Dicționar al greșelilor de limbă, Editura Humanitas, 2009

II. Editura Humanitas, prezentă în Biblioteca Bucovinei prin recente reeditări, acordă importanța cuvenită marelui lingvist Alexandru Graur

Reeditarea recentă, în 2009, a volumului semnat de Acad. Alexandru Graur, «Capcanele limbii române » – de către prestigioasa Editură Humanitas, alături de alte apariții semnate de nu mai puțin prestigiosul autor, a constituit semnalul unui 2010 remarcabil sub aspectul celebrării a 110 ani de la nașterea, la Botoșani, a lingvistului.

E util de știut că ediția, îngrijită de conf. univ. dr. Liviu Groza, se bucură și de o variantă online (<http://www.humanitas.ro/files/media/capcanele-imbii-romane.pdf>), în spiritul manifestat chiar de Alexandru Graur pe parcursul întregii sale vieți : democratizarea accesului la cultură și la informația culturală. (Volumul este editat grație sprijinului domnului Dumitru Graur, fiul savantului și cronicar sportiv la televiziunile bucureștene).

III. Al. Graur. Note bio-bibliografice de referință:

Conf. univ. dr. Liviu Groza face o prezentare a savantului Alexandru Graur prin ceea ce este mai semnificativ:

Written by Angela Furtună
Saturday, 21 August 2010 18:18

Al. Graur a fost unul dintre marii învățați ai științei limbii din secolul al XX-lea, figură de prestigiu a lingvisticii românești. Studiile liceale la Gimnaziul „Alexandru cel Bun” din Iași și Liceul „Matei Basarab” din București. În clasa a IV-a se retrage din școală, pregătind, din 1915, restul studiilor în particular (perioadă în care își câștigă existența dând lecții elevilor mai mici sau prin alte ocupații temporare). După absolvirea liceului, în 1919, se înscrie la Facultatea de Litere și Filosofie din București, urmând cursurile secției de filologie clasică și de limba română. În anul școlar 1923-1924, e profesor suplinitor de istorie la Liceul «Spiru Haret» din București. Examenul de capacitate l-a susținut în 1924, plasându-se primul pe țară, atât la latină, cât și la istorie. E numit profesor titular la Liceul «Unirea» din Focșani. Între 1924 – 1929, cu o bursă a Ministerului Instrucțiunii Publice, își perfecționează studiile în Franța. În 1928, își obține diploma la École Pratique des Hautes Études, precum și doctoratul la Sorbona, cu cea mai înaltă mențiune (très honorable). Revenit la București, în 1929, este numit profesor titular de limba latină la Liceul «Gheorghe Șincai», iar din 1932, la Liceul «Gheorghe Lazăr». În 1940, a fost înlăturat din învățământul de stat pe baza legilor rasiale. A înființat, împreună cu alți colegi aflați în aceeași situație, Liceul Teoretic Evreiesc, al cărui director a fost între 1941 și 1944. În septembrie 1944, a fost reintegrat la Liceul «Gheorghe Lazăr», unde a lucrat până în decembrie 1945. În același timp, a lucrat la Radiodifuziunea Română. A devenit Profesor la Catedra de Filologie Clasică a Facultății de Filosofie și Litere, pe care a condus-o până în 1964, când a fost numit șeful nou-înființatei Catedre de Lingvistică Generală, unde a lucrat până la pensionare, în 1970. În anul 1948 a fost ales membru corespondent al Academiei Române, al cărei membru titular devine în 1955. Printre funcțiile de conducere, îndeplinite cu înaltă competență și responsabilitate, menționăm: decan al Facultății de Filologie București (1954-1956), director al Editurii Academiei (1955-1974), membru fondator și președinte al Societății de Studii Clasice (1958-1988), Președinte al Secției de Științe Filologice, Literatură și Arte a Academiei (1974-1988). A fost redactor responsabil la o serie de publicații de specialitate : Studii clasice (1959-1988), Limbă și literatură (1965-1970), Limba română (1982-1988).

Din Opera științifică – zeci de volume și sute de articole și studii, cronici și recenzii, referitoare la limbile clasice, indoeuropeană, lingvistică generală și limba română –, amintim : *Esquisse d'une phonologie du roumain* (în colaborare cu Al. Rosetti) (1938), *Încercare asupra fondului principal lexical al limbii române* (1954), *Studii de lingvistică generală* (1955 și 1960), *Fondul principal al limbii române* (1957), *Scurtă istorie a lingvisticii* (în colaborare cu Lucia Wald) (1959, 1965, 1977), *Etimologii românești* (1963), *Evoluția limbii române. Privire sintetică* (1963), *Nume de persoană* (1965), *Istoria limbii române* (coord. Vol. I, *Limba latină*) (1965), *Tendențe actuale ale limbii române* (1968), *Lingvistica pe înțelesul tuturor* (1972), *Nume de locuri* (1972), *Alte etimologii românești* (1975), «*Capcanele limbii române*» (1976), *Dicționar de cuvinte călătoare* (1978), *Cuvinte înrudite* (1980), *Dicționar al greșelilor de limbă* (1982).

Written by Angela Furtună

Saturday, 21 August 2010 18:18

Muți își amintesc astăzi despre emisiunea radiofonică susținută ani în șir sub titlul „Limba noastră”, iar în „Revista Cultului Mozaic” savantul a deținut o rubrică pe teme lingvistice, semnalând apropieri între cuvintele din diferite limbi.

Al. Graur este autorul unor valoroase studii și articole apărute în revistele de specialitate ale secolului trecut, precum și al unor importante volume de lingvistică, la unele dintre acestea fiind coordonator. Împreună cu Iorgu Iordan și Ion Coteanu, a fost redactor responsabil al noii serii a Dicționarului limbii române (DLR). A coordonat volumele de Studii de gramatică (1956-1961) și Probleme de lingvistică generală (1959-1967).

.....

„Pentru un lingvist, greșeala este orice abatere de la normele limbii, de la sistemul ei de funcționare. Prin urmare, atunci când cineva transformă adjectivul complet în complex (luându-se după adjective neînrudite, dar în parte asemănătoare, ca direct, perfect etc.) comite o greșeală. Dar dacă pe încetul forma nouă se generalizează, dacă marea masă a vorbitorilor o adoptă, atunci devine «corectă», căci bine e așa cum vorbește lumea, iar lingvistul nu mai are altceva de făcut decât să explice pe ce cale s-a produs schimbarea”, scrie Alexandru Graur în "Capcanele limbii române".

.....

IV. OPERA SAVANTULUI

Lucrări de autor :

- Nom d'agent et adjectif en roumain, Paris, Champion, 1929
- Încercare asupra fondului principal lexical al limbii române, București, Editura Academiei, 1954
- Studii de lingvistică generală, București, Editura Academiei, 1955 (variantă nouă, 1960)
- Fondul principal al limbii române, București, Editura Științifică, 1957
- Introducere în lingvistică, București, Editura Științifică, 1958 (ed. a II-a, 1965; ediția a III-a, 1972)
- Evoluția limbii române. Privire sintetică, București, Editura Științifică, 1963
- Etimologii românești, București, Editura Academiei, 1963
- La romanité du Roumain, București, Editura Academiei, 1965
- The Romance Character of Romanian, București, Editura Academiei, 1965
- Nume de persoane, București, Editura Științifică, 1965
- Tendințele actuale ale limbii române, București, Editura Științifică, 1968
- Scrieri de ieri și de azi, București, Editura Științifică, 1970
- Puțină... aritmetică, București, Editura Științifică, 1971
- Nume de locuri, București, Editura Științifică, 1972
- Lingvistica pe înțelesul tuturor, București, Editura Enciclopedică, 1972
- Gramatica azi, București, Editura Academiei, 1973
- Mic tratat de ortografie, București, Editura Științifică, 1974
- Alte etimologii românești, București, Editura Academiei, 1975
- „Capcanele” limbii române, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1976
- Dicționar de cuvinte călătore, București, Editura Albatros, 1978
- Cuvinte înrudite, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980
- Dicționar al greșelilor de limbă, București, Editura Academiei., 1982
- Puțină gramatică, I-II, București, Editura Academiei, 1987
- Ortografia pentru toți, București, Editura Teora, 1995
- Lucrări colective
- Scurtă istorie a lingvisticii, București, Editura Științifică, 1961 (în colaborare cu Lucia Wald; ediția a II-a, 1965; ediția a III-a, 1977)

Written by Angela Furtună

Saturday, 21 August 2010 18:18

- Gramatica limbii române, ediția a II-a, revăzută și adăugită, București, Editura Academiei, 1963; 1966 (coordonare)
- Istoria limbii române. I. Limba latină, București, Editura Academiei, 1965 (redactor responsabil)
- Tratat de lingvistică generală, București, Editura Academiei, 1972 (în colaborare)
- Afilieri
- Membru al Societății de Lingvistică din Paris (1921)
- Membru corespondent (din 1948) și membru titular al Academiei Române (din 1955)
- Președinte al Societății de Studii Clasice (1958-1988).
- Premii și distincții
- Premiul Bibesco al Societății de Lingvistică din Paris (1932, 1936)
- Premiul de Stat (1954)
- Om de știință emerit (1964)
- Bibliografie
- Jana Balacciu, Rodica Chiriacescu, Dicționar de lingviști și filologi români, București, Editura Albatros, 1978
- Wikipedia
- Academia Română: Lista membrilor, litera G
- EduSoft: Alexandru Graur

.....

„Nu contează atât de mult cel care inventează un nou fel de exprimare, cât cei care îl ascultă: dacă inovația li se pare interesantă, ei o preiau (adesea, e drept, în mod inconștient), iar dacă nu, o nesocotesc și după puțină vreme ea dispare de la orizont...” (Al. Graur)

Written by Angela Furtună

Saturday, 21 August 2010 18:18

.....

Abordând cu respect, precum Al. Graur, tezaurul limbii române, ne punem întrebarea legitimă:
încotro merge Limba română vorbită astăzi în România?

.....

Campania ROMÂNIA VORBITĂ FRUMOS își propune să trezească interesul și
responsabilitatea românilor față de limba lor, care este una din puținele resurse de civilizație ce
le va aparține în măsura în care o vor îngriji prin citit, scris, vorbit și expresie rafinată.

.....

*„Acad. Alexandru Graur a manifestat mereu o deschidere spre dialog, știind că limba oficială de
stat din România nu va fi vorbită numai de savanți, ci de cetățeni de toate formațiile. Tocmai din
acest motiv, nu toate cărțile editate de el au avut un caracter explicit normativ și savant-filologic,
ci unele și-au găsit o expresie de popularizare, accesibilă și publicului mai puțin pretențios.*

Alexandru Graur a dorit ca fiecare vorbitor de limbă română să înțeleagă la nivelul său limba explicațiilor sale despre corectitudinea limbii române, și, mai mult, să deprindă cu plăcere scrierea și pronunția unei limbi atât de complexe și de generoase.

A fost unul dintre lingviștii care au înțeles importanța accesului democratic la normele limbii, moștenire ce aparține în egală măsură tuturor membrilor unei societăți. Generații de români au savurat Micul tratat de ortografie, «Capcanele» limbii române sau Dicționarul greșelilor de limbă, cărți datorită cărora au deprins, în diferite grade, o limbă românescă ferită de erori sau de abuzuri.

Încă din anii 50, Alexandru Graur era deja preocupat de direcția în care evoluează limba română. A creat în timp o școală de lingviști care descifrează astăzi cu strălucire evoluția fenomenului viu care este limba română.

Alexandru Graur ne-a lăsat respectul față de moștenirea limbii și culturii, atenția pentru puritatea exprimării și îngrijorarea pentru barbaria avansată ce afectează cultura și limba română din zilele noastre». (Angela Furtună)

ROMÂNIA VORBITĂ FRUMOS

Coordonatoarea Programului și a Campaniei:

Angela FURTUNĂ

Scriitoare, publicistă

Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Master în PR și Comunicare

Master în Semiotica Limbajului în Massmedia și Publicitate

Biblioteca Bucovinei